

Elmin zirvəsinə doğru 90 illik yol

Oruc MUSTAFAYEV

Oktjabrin 2-də AMEA-nın akademik Yusif Məmmədəliyev adına Neft-Kimya Prosesləri İnstitutunun yaradılmasının 90 illik yubileyinə həsr olunmuş yığıncaq keçirilib. Əvvəlcə tədbir iştirakçıları I Fəxri xiyabanda ümummilli lider Heydər Əliyevin və akademik Yusif Məmmədəliyevin məzarlarını ziyarət edib, məzarları öünü əklil və gül dəstələri qoynular.

Tədbirdə AMEA-nın prezidenti, akademik Akif Əlizadə, Milli Məclisin deputatları, Azərbaycan Respublikasının Təhsil naziri Ceyhun Bayramov, Azərbaycan Respublikasının İnsan Hüquqları üzrə Müvəkkili Elmira Süleymanova, Azərbaycan Dövlət Neft Şirkətinin prezidenti Rövənəq Abdullayev, AMEA-nın həqiqi və müxbir üzvləri, institut və təşkilatların direktorları, respublikanın ali təhsil müəssisələrinin rəhbərləri, elm və təhsil ictimaiyyətinin nümayəndələri, xarici ölkələrdən olan qonaqlar iştirak ediblər.

Elmin zirvəsinə doğru 90 illik yol

Yığıncağı giriş sözü ilə açan akademik Akif Əlizadə tədbirin Prezident İlham Əliyevin 2019-cu il 11 mart tarixli "AMEA-nın akademik Yusif Məmmədəliyev adına Neft-Kimya Prosesləri İnstitutunun 90 illik yubileyinin qeyd edilməsi haqqında" Sərəncamına əsasən keçirildiyini bildirib. O, bu sənədin dövlətin elmimizə və alımlarımıza qayğısının növbəti göstəricisi olduğunu vurğulayıb. Quru-

mun 90 illik fəaliyyəti dövründə kataliz, üzvi-kimya, yüksəkmolekullu birləşmələr kimyası, fiziki-kimya, neft-kimya sintezi sahəsində fundamental tədqiqatların aparıldığını deyən A.Əlizadə institutda Azərbaycanın neft kimyası və neft emalı sənayesinin kompleks inkişaf sxemlərinin hazırlanması istiqamətində mühüm işlərin görüldüğünü diqqətə çatdırıb. Akademik Akif Əlizadə yubiley münasibətlə institutun kollektivini təbrik edib, onlara elmi fəaliyyətlərdən daha böyük uğurlar arzulayıb.

Sonra akademik Yusif Məmmədəliyev adına Neft-Kimya Prosesləri İnstitutunun direktoru, akademik Vəqif Abbasov "Elmin zirvələrinə aparan 90 illik yol" adlı məruzə ilə çıxış edib.

Elm və təhsilin inteqrasiyası

Tədbirdə çıxış edən Təhsil naziri Ceyhun Bayramov yubiley münasibətlə institutun rəhbərlik və kollektivini, burada təhsil alan magistrant və doktorantları, məzunları təbrik edərək onlara elmi-pedaqoji fəaliyyətlərdə yeni-yeni uğurlar arzulayıb. O, bildirib ki, təşəkkülündə və inkişafında böyük xidmətləri olmuş, haqlı olaraq Yusif Məmmədəliyevin adını daşıyan Neft-Kimya Prosesləri İnstitutu Azərbaycanda neft-kimya sənayesinin inkişafında, neft kapitalının insan kapitalına çevrilməsində mühüm xidmətlər göstərib. Ceyhun Bayramov vurğulayıb ki, əsası ulu önder Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan və Prezident İlham Əliyevin uğurla inkişaf etdiridiyi neft stratejiyasının elmi təminatına Neft-Kimya Prosesləri İnstitutu böyük töhfələr verir. Yüksəkxitəslə mütəxəssis hazırlığından bu institutun və onun alımlarının böyük xidmətləri olub və bu sahədə işlər davam etdirilir.

AMEA-nın akademik Yusif Məmmədəliyev adına Neft-Kimya Prosesləri İnstitutunun yubileyi keçirilib

səslə kadrlar yetişdirib. Hazırda magistratura və doktorantura səviyyəsində bu iş uğurla davam etdirilir: "Biliyik ki, Azərbaycanın əsas makro-iqtisadi göstəricilərində neft-kimya sənayesi xüsusi çəkiyə malikdir. İnstitut həm doktorantura və magistratura mərhələsində çox dəyərli kadrlar həzırlayır".

Ceyhun Bayramov neft-kimya sənayesi sahəsinin aktuallığı, inkişaf perspektivləri və bu sahədə qeyd edilən trendlər barədə də danışıb.

Təhsil naziri institutun elm-təhsilin integrasiyası baxımından əhəmiyyətli fəaliyyətini qeyd edib. Nazirin sözlərinə görə, Azərbaycan təhsilinin və elminin qarşısında duran ən mühüm vəzifələrdən biri müasir inkişaf səviyyəsinə adekvat olan yüksəkxitəslə, peşəkar, rəqabətqabiliyyətli kadrların, o cümlədən elmi kadrların hazırlanmasından ibarətdir.

Təhsil naziri elm və təhsilin vəhdətindən danışarkən Neft-Kimya Prosesləri İnstitutunun ölkəmizin ali təhsil müəssisələri ilə six əməkdaşlıq etdiyini, institut alımlarının universitetlərdə yüksəkxitəslə mütəxəssis hazırlığında mühüm rolunu qeyd edib. Ceyhun Bayramov institutun elmlə təhsilin integrasiyasına da böyük diqqət ayırdıb. Xüsusiə dərslik və dərs vəsaitlərinin hazırlanmasında institutun alımlarının yaxından iştirakını yüksək dəyərləndirdiyini vurğulayıb. O, qeyd edib ki, institutun alım və mütəxəssislərinin iştirakı ilə həm ümumtəhsil məktəbləri, həm də ali məktəblər üçün 28 dərslik, 52 dərs vəsaiti hazırlanıb.

Təhsil Nazirliyi tərəfindən istedadlı əlaqlarla bağlı ardıcıl və sistemli tədbirlərin həyata keçirildiyini vurğulayan Təhsil naziri əlavə edib ki, bu işin Azərbaycanda həqiqətən geniş vüsət almasında institut alımlarının böyük xidmətləri olub və bu sahədə işlər davam etdirilir.

Ali təhsil alma imkanları genişləndirilib

Ceyhun Bayramov ölkəmizin təhsil sistemində aparılan işlərdən danışarkən ali təhsilin əlçatanlığının təmin olunması sahəsində mövcud müsbət tendensiyalar barədə məlumat verib. Onun sözlərinə görə, təhsilin keyfiyyət məsələsi də həmişə gündəmdə olub. Dünya təhsil sistemində olan yeniliklərin Azərbaycan təhsilinə gətirilməsi istiqamətində işlər görülür.

Təhsil naziri çıxışında ölkəmizdə

ali təhsilin əlçatanlığının artırılması, rəqabət mühitinin formalasdırılması istiqamətində ardıcıl siyaset həyata keçirildiyini diqqətə çatdırıb. Onun sözlərinə görə, öten tədris ili ərzində Azərbaycanda ali təhsil müəssisələrində dövlət sifarişli yerlərin sayı 66 faiz artırılıb.

C.Bayramov qeyd edib ki, ali təhsilin və elmin inkişafına xüsusi önem

məsi, eyni zamanda bizim gönc alımların, tədqiqatçılarımızın dövlət hesabına dünyanın aparıcı təhsil müəssisələrində doktorantura təhsilinə cəlb olunması və maliyyələşdirilməsidir. "Biz, eyni zamanda ikinci dövlət programı barədə danışarkən Azərbaycan cəmiyyətinə, təhsil sistemimizə böyük töhfə vermiş "2007-2015-ci ilərde Azərbaycan gənclərinin xarici

Əsası ulu öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan və Prezident İlham Əliyevin uğurla inkişaf etdiridiyi neft stratejiyasının elmi təminatına Neft-Kimya Prosesləri İnstitutu böyük töhfələr verir. Yüksəkxitəslə mütəxəssis hazırlığından bu institutun və onun alımlarının böyük xidmətləri olub. İnstitut elmin və təhsilin uğurlu integrasiyası sahəsində əla təcrübə yaradıb, habelə ali məktəblər və istehsalat üçün yüksəkxitəslə kadrlar yetişdirib. Hazırda magistratura və doktorantura səviyyəsində bu iş uğurla davam etdirilir.

verən ölkə başçısının cari ilin fevralında imzaladığı müvafiq sərəncamlara əsasən dövlət hesabına maliyyələşən təqaüd yerlərinin sayı Martin 1-dən 16 min vahid artırılıb, təqaüd alan tələbələrin sayı cari tədris ilində 45 faizə çatdırılıb. 2020-2021-ci tədris ilində isə bu rəqəmin 50 faiza çatdırılması nəzərdə tutulur. Bununla yanaşı, tələbələrə verilən təqaüdlərin məbləği də orta hesabla 20 faiz artırılıb. Bu tədbirlər 110 mindən çox tələbəni əhatə edir. Eyni zamanda, ali təhsil müəssisələrində dövlət sifarişli yerlər 66 faiz artırılıb. Beləliklə, ali təhsil alma imkanları genişləndirilib, son 5 il ərzində qəbul olunan tələbələrin sayında təxminən 21 faiz artım olub.

"Biz ümumilikdə kəmiyyət göstəriciləri barədə danışarkən təbii ki, Azərbaycan təhsil sisteminə keyfiyyət göstəricilərini də hər zaman diqqət mərkəzində saxlayırıq".

Rəqabətli ali təhsil

Təhsil naziri dünya təhsil sisteminə yeniliklərin Azərbaycan ali təhsil sisteminə gətirilməsi, ali təhsil sistemimizin rəqabətqabiliyyətliliyinin gücləndirilməsi sahəsində atılan müvafiq addımlardan da danışıb. Onun sözlərinə görə, 2018-ci ilin noyabr ayında ölkə başçısı tərəfindən "2019-2023-cü illər üçün Azərbaycan Respublikasında ali təhsil sisteminin beynəlxalq rəqabətliyinin artırılması üzrə Dövlət Programı" imzalanıb. Dövlət programında 2 vəzifə nəzərdə tutulub, onlardan biri, Azərbaycanın sosial-iqtisadi inkişafını təmin edən, dünyanın aparıcı universitetlərinin iki diplom programlarının təsis edil-

ölkələrdə təhsili üzrə Dövlət Programı"nın əhəmiyyətini xüsusi olaraq vurgulamaq lazımdır. Qeyd edə bilirik ki, program nəticəsində 3558 gönc ali təhsilin müxtəlif pillələrində dünyanın aparıcı ali təhsil müəssisələrində təhsil alıb. Onların böyük hissəsi artıq Azərbaycana qayidaraq ölkə iqtisadiyyatına öz töhfələrini verirlər".

Ceyhun Bayramov çıxışının sonunda Neft-Kimya Prosesləri İnstitutun Azərbaycan elminin dünyada daha da tanınması və yüksəkxitəslə kadrların hazırlanması istiqamətindəki səmərəli fəaliyyətinin bundan sonra da uğurla davam etdiriləcəyinə əminliyi ni ifadə edib, institutun kollektivinə gələcək işlərində müvəffəqiyyətlər diləyiib.

Daha sonra Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin prezidenti Rövənəq Abdullayev, AMEA-nın vitse-prezidenti, akademik Dilqəm Tağıyev, akademik N.D.Zelinski adına Noosfera Mühafizə Mərkəzinin və Muzeinin direktoru, professor Andrey Nikolayeviç Zelinski, İğdır Universitetinin rektoru, professor Mehmet Hakkı Alma, Bakı Dövlət Universitetinin rektoru Elçin Babayev, Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universitetinin rektoru, professor Mustafa Babanlı çıxış edərək institutun yaranma tarixindən, fəaliyyət istiqamətlərinindən, həyata keçirilən layihə və tədqiqatlıdan, uğurlu nəticələrdən danışıblar, qurumun neft emalı və neft kimyası sahəsinə böyük töhfə verdiyi bilidirlər. Çıxış edənlər elmi müəssisənin kollektivini 90 illik yubiley münasibətlə təbrik ediblər, gələcək tədqiqatlarda onlara uğurlar arzuylayıblar.